

Sygn. akt V CSK 24/18

POSTANOWIENIE

Dnia 19 czerwca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

w sprawie z powództwa B.M.

przeciwko W.Ł. i U.Ł.

o ustanowienie rozdzielności majątkowej,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 19 czerwca 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego w L.

z dnia 13 lipca 2017 r., sygn. akt II Ca [...] /17,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od skarżącego na rzecz pozwanych solidarnie kwotę 540
(pięćset czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną powoda B.M. od wyroku Sądu Okręgowego w L. z dnia 13 lipca 2017 r. Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłankach uregulowanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c. Przesłanki te nie zostały spełnione.

Powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), a więc zagadnienia, które wiąże się z określonym przepisem prawnym i którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw, wymaga jego precyzyjnego sformułowania i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (zob. m.in.: postanowienie SN z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11).

Chodzi przy tym o zagadnienie nowe, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (zob. postanowienia SN z dnia 13 czerwca 2008 r., sygn. akt III CSK 104/08, z dnia 28 marca 2007 r., sygn. akt II CSK 84/07, www.sn.pl). Skarżącego obciążał obowiązek przedstawienia odrębnej i pogłębionej argumentacji prawnej wskazującej na zaistnienie powołanej okoliczności uzasadniającej przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, zawierającej szczegółowy opis tego, na czym polegają poważne wątpliwości interpretacyjne (por. postanowienia SN z dnia 8 lipca 2009 r., sygn. akt I CSK 111/09, z dnia 12 grudnia 2008 r., sygn. akt II PK 220/08, www.sn.pl).

Powołanie się na przesłankę uregulowaną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka, bez konieczności głębszej analizy, sprzeczności wyroku z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m.in.: postanowienie SN z dnia 8 marca 2002 r., sygn. akt I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; postanowienie SN z dnia 10 stycznia 2003 r., sygn. akt V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49).

Skarżący nie przedstawił argumentacji jurydycznej, która miałaby wspierać wystąpienie tych przesłanek w niniejszej sprawie. Rolą Sądu Najwyższego nie jest domyślanie się lub poszukiwanie okoliczności, które uzasadniałyby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (por. postanowienia SN z dnia 9 czerwca 2008 r., sygn. akt II UK 38/08 i z dnia 14 grudnia 2004 r., sygn. akt II CZ 142/04, obydwa nie publ.).

Skarżący w ramach ostatniej z przesłanek nawet nie skonkretyzował przepisów, z którymi wiąże rażące naruszenie prawa skutkujące oczywistym uzasadnieniem skargi kasacyjnej. Odwołał się jedynie do istotnego naruszenia

przepisów prawa materialnego poprzez ich błędną wykładnię lub niezastosowanie i prawa procesowego, które miało istotny wpływ na wynik sprawy.

Podniósł ponadto, że sądy powszechne orzekające w niniejszej sprawie błędnie przyjęły, iż na powodzie ciąży obowiązek udowodnienia, że dla zaspokojenia jego roszczenia wymagany jest podział majątku wspólnego małżonków, gdy ustawodawca dopuszcza jedynie uprawdopodobnienie tej okoliczności. Stwierdził też, że faktyczna wartość nieruchomości pozwanych nie ma istotnego znaczenia w sprawie. Zdaniem skarżącego wierzyciel jednego z małżonków po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej może prowadzić egzekucję z udziału tego małżonka we własności nieruchomości wchodzącej poprzednio w skład majątku wspólnego, co odmiennie ocenił Sąd Okręgowy.

W odniesieniu do braku sprecyzowania naruszonych zdaniem skarżącego przepisów, należy zauważyć, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania wraz z uzasadnieniem jest odrębną konstrukcyjnie i funkcjonalnie częścią skargi kasacyjnej i nie jest rzeczą Sądu Najwyższego poszukiwanie w innych częściach skargi argumentów na uzasadnienie podniesionych w nim twierdzeń (postanowienie SN z dnia 22 kwietnia 2015 r., sygn. akt IV CSK 613/14, www.sn.pl). Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania; oba te elementy muszą być przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione, a dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. nie wystarczy odwołanie się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, ponieważ mimo że argumenty mogą być podobne, to Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, nie analizuje zaś podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia.

Na marginesie zatem jedynie należy wskazać, że o ile teoretycznie możliwa jest egzekucja ze składników majątkowych tworzących majątek osobisty małżonka będącego dłużnikiem (zob. uchwałę SN z dnia 17 kwietnia 2015 r., sygn. akt III CZP 9/15, OSNC 2016, nr 4, poz. 41, wyrok SN z dnia 14 kwietnia 2011 r., sygn. akt IV

CSK 414/10, www.sn.pl), to twierdzenia skarżącego nie wspierają tezy o rażących naruszeniach prawa skutkujących ostatecznie oczywistym uzasadnieniem skargi. Przyczyną oddalenia apelacji było uznanie, że powód nie uprawdopodobnił, iż po ustanowieniu rozdzielności majątkowej i po dokonaniu podziału majątku wspólnego pozwanych uzyskałby choćby częściowe zaspokojenie jego wierzytelności, ponieważ nie jest znana choćby przybliżona rynkowa wartość nieruchomości pozwanych, której powód nawet nigdy nie wskazał. Niewystarczające jest w tym zakresie jedynie dowolne oszacowanie wartości nieruchomości siedliskowej zabudowanej domem mieszkalnym dokonane przez pozwanego (na kwotę około 70 tys. zł). Uzyskanie chociażby częściowego zaspokojenia wierzytelności nie zostało w jakikolwiek sposób uprawdopodobnione, czyli potwierdzone, uwiarygodnione przy użyciu dowodów, choćby niedających pewności, lub innych środków niespełniających formalnych wymagań wynikających z przepisów o postępowaniu dowodowym (art. 243 k.p.c.; por. też postanowienia SN z dnia 28 sierpnia 2013 r., sygn. akt V CNP 83/12, z dnia 9 maja 2008 r., sygn. akt I CNP 15/08, www.sn.pl, z dnia 12 października 2006 r., sygn. akt I BU 5/06, nie publ.). Nie uprawdopodobniono też rażącej dysproporcji pomiędzy majątkiem osobistym małżonka będącego dłużnikiem a majątkiem wspólnym. Na uwadze należy mieć również postępowania egzekucyjne z udziałem dłużnika W.Ł., które zostały umorzone ze względu na ich bezskuteczność, a także opisane w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku zadłużenie pozwanych wobec innych wierzycieli.

Wobec powyższego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.

aj

ał